

O TYCH NAJMNIEJSZYCH

Część I: Przegląd

Bóg pragnął błogosławić swój lud tak, by nie było wśród Izraelitów ludzi ubogich (Pwt 15,4). Jednak bieda zawsze będzie się zdarzać (Pwt 15,11; Mt 26,11). Tak więc misja Zbawiciela obejmowała niesienie duchowej i materialnej pomocy tym, którzy cierpią niedostatek (Łk 4,18-19; Łk 7,19-22). Miłowanie bliźnich i pomaganie im w potrzebie jest Bożym nakazem dla tych, którzy podążają za Zbawicielem (Pwt 15,11).

Praca charytatywna w Izraelu była wspólnotowym i indywidualnym obowiązkiem, jak wskazuje praktyka roku szabatowego, kiedy nawet ziemia miała odpocząć (Wj 23,10-11), jak również zwyczaj pozostawiania na polu pokłosa (Kpł 23,22) oraz prawo głodnych do pożywienia się na cudzym polu (Pwt 23,25). Pismo Święte uczy, że mamy być aktywni w pracy charytatywnej (Hi 29,12-16; Iz 58,6-8), jako że działalność tego rodzaju jest częścią czystej i nieskażonej pobożności (Jk 1,27). Miłość do ludzi słabych i potrzebujących przynosi Boże błogosławieństwo (Prz 28,27; Ps 41,2). Kiedy pomagamy uciśniony, pomagamy Panu w osobach potrzebujących ludzi (Mt 25,35-40).

Hiob został uznany za sprawiedliwego, bo miłował ubogich i pomagał im jak własnym bliskim (Hi 29,16). Apostołowie porzucili wszystko, by pójść za Zbawicielem (Mt 19,27), ale bogaty młodzieniec zamiast apostołstwa i pomagania ubogim wybrał umiłowanie bogactwa, które stawiał ponad wszystko (Mt 19,16-22).

Jak wierność w dziesięcinach i darach jest oznaką powrotu do Boga (Ml 3,6-10), tak pomaganie ubogim i pokrzywdzonym przez los dowodzi autentyczności duchowego doświadczenia, jak w przypadku nawróconego Zacheusza (Łk 19,1-10).

Część II: Komentarz

W doskonałym Bożym planie wszyscy powinni korzystać z obfitości obiecanej przez Boga (Pwt 15,4), ale z powodu nieposłuszeństwa ubodzy zawsze są wśród nas. W tym kontekście jesteśmy wezwani do pomagania potrzebującym (Pwt 15,11).

W tym celu powinniśmy dobrze zapoznać się z tym, co Biblia mówi o biedzie i dobroczynności - a jest tego sporo - a następnie postarać się zrozumieć, co to oznacza dla nas.

Najmniejsi (Mt 25,35-40).

1. Wszyscy cierpiący.

Na podstawie biblijnych odniesień możemy zidentyfikować grupy cierpiących ludzi, którzy potrzebują naszej ochrony. Według zasadniczego podziału, ubodzy to:

(a) ci, którzy nie są zdolni zabezpieczyć swoich potrzeb materialnych, a zatem niezdolni do zapewnienia sobie godnego życia z powodu społecznego odrzucenia i uprzedzeń (np. więźniowie, trędowaci i obcy przybysze);

(b) osoby cierpiące z powodu skrajnego ekonomicznego ucisku w trudnych okolicznościach (biedacy, chorzy, głodni, spragnieni, nadzy, potrzebujący, opuszczeni);

(c) osoby z fizycznymi ograniczeniami (niemi, niewidomi, kalecy);

(d) Osoby emocjonalnie zniechęcone, psychicznie niezdolne do zatroszczenia się o siebie bez pomocy (załamani, chorzy umysłowo, umierający);

(e) ofiary własnych błędów, ucisku i niesprawiedliwości (wyrzutkowie, wygnańcy, więźniowie, ofiary nierówności, brutalności i wyzysku);

(f) osoby potrzebujące pomocy, by zacząć nowe życie (zob. Kpł 23,22; Pwt 15,11; Łk 4,18-19; Iz 62,1-2; Pwt 15,11; Hi 29,12-16; Mt 11; Łk 7,20-22; Mt 25,35-40).

Okoliczności towarzyszące biedzie, w tym to, czy doszło do niej z winy cierpiących, mają drugorzędne znaczenie. Nie liczy się te pytanie, czy potrzebujący zasługują na pomoc, czy nie. Nawet nieprzyjaciel w potrzebie jest miłowany przez Boga, a okazując dobroć mamy być bezstronni jak Samarytanin z przypowieści (Łk 10,28-37; Łk 17,16-18; J 8,48).

2. Odkupiciel, bliski krewny.

W czasach starotestamentowych odkupicielem nazywano bliskiego krewnego, który miał obowiązek przyjść z pomocą i wyzwolić krewnych z niewoli, biedy i niedostatku. Obowiązek ten wymagał także od krewnego poślubienia bezdzietnej wdowy po bracie, aby nie musiała żyć w biedzie (Kpł 25,25.48-49; Pwt 25,5; Rt 2,20). Izraelici zazwyczaj rozumieli ten obowiązek jako dotyczący wybranego narodu.

Jednak w przypowieści o dobrym Samarytaninie Jezus wskazuje, że braterska pomoc nie ogranicza się jedynie do krewnych, osób tej samej religii czy narodowości. Samarytanin - pogardzany obcy - który jest odkupicielem (zbawicielem) w przypowieści, zachowuje się bliski krewny Izraelity konającego na drodze (Łk 10,29-37). Obowiązek miłowania bliźnich jest częścią dwóch najważniejszych przykazań (Łk 10,27-28), na

których opiera się całe prawo i przesłania proroków. Ten obowiązek oznacza, że powinniśmy miłować się wzajemnie, bo wszyscy jesteśmy bliźniami (odkupicielami) dla innych. Słowo „bliźni” przywołuje na myśl współczucie i praktyczne miłowanie, jakie Bóg nakazał Izraelitom w ich rodzinach. Taka miłość powinna się rozciągać na całą ludzkość.

Bóg posłał swego Syna na świat (J 3,16), by zbawił ludzi bez żadnego rodzaju dyskryminowania. Jezus jest ostatecznym Krewnym-Odkupicielem, naszym Bratem, który przyszedł, by uratować nas od nędzy, cierpienia i wiecznej zagłady. Jego przykład powinien być standardem w naszych ludzkich więziach, zwłaszcza w Kościele oraz wobec ubogich i cierpiących. Tak więc nie powinniśmy odmawiać nikomu pomocy, ale oferować pokarm i napój nawet nieprzyjaciołom (Prz 25,21-22; Rz 12,20-21). Jednak należy pamiętać, że w miarę możliwości celem pomocy charytatywnej jest motywowanie potrzebujących, by sami zatroszczyli się o siebie.

Ci, którzy cierpią prześladowanie z powodu wiary, są także szczególnymi Bożymi maluczkimi, z których składa się królestwo Niebios (Mt 5,10-11).

Sposoby pomagania ubogim

Niektórzy krytykują działalność charytatywną, twierdząc, że jest ona środkiem, przy pomocy którego klasy uprzywilejowane panują nad ubogimi albo usiłują uniknąć rozwinięcia konfliktu między kapitałem a pracą. Inni twierdzą, że pomoc charytatywna zachęca do żebrania i pasożytnictwa zamiast pracy nad sobą i ozdrowieńczego dążenia do wydobycia się z biedy.

Jednak Pismo Święte zaleca doraźną pomoc (Pwt 15,11; Iz 58,6-7) w przypadku ubogich, którzy dopiero zmierzają ku ekonomicznej niezależności. Jakiegokolwiek środki są podejmowane, pomoc udzielana ubogim i uciśnionym powinna służyć chronieniu ich przed krzywdami, jakie mogą ich spotkać. Pomoc udzielana ubogim nie powinna ich uzależniać od tych, którzy im pomagają, ale chronić przed wyzyskiem (Pwt 15,1-2; Kpł 25,9-19). Taki plan ekonomicznej rehabilitacji służy emocjonalnemu i duchowemu odrodzeniu ubogich oraz wymaga poszanowania ich godności (Iz 58,6-8; Łk 4,16-19).

Jak pomagać

1. Odczucie potrzeby zaangażowania. Członkowie Kościoła mogą przyjąć osobisty plan pomagania potrzebującym. Mogą także pracować razem jako wolontariusze w projekcie edukacyjnym prowadzonym przez zbor w celu rozwijania umiejętności zawodowych i pomagania w osobistym rozwoju.

2. Dedykowany fundusz dla ubogich. Każdy z członków zboru może odkładać ustaloną sumę czy procent z rodzinnego budżetu w celu regularnego wspierania potrzebujących, jak również wspomagać dobroczynność czy projekty rozwoju prowadzone przez zbor.

Pieniądze, jakimi dysponuje każdy wierzący, powinny być podzielone na trzy równe części: (a) część dla Boga na pierwszym miejscu - dziesięcina i dary (Ml 3,8-10; Mt 6,33); (b) środki dla rodziny (1 Tm 5,8) i (c) wsparcie dla ubogich (Ga 2,10; Jk 1,27). Jednak należy pamiętać, że „dziesięcina jest oddzielona do szczególnego użytku. Nie należy jej traktować jako funduszu dla ubogich. Ma być specjalnie poświęcona na utrzymanie tych, którzy niosą Boże poselstwo światu; nie wolno jej przeznaczać na inny cel” (Ellen G. White, *Rozsądne szafarstwo*, Warszawa 1999, s. 67).

Obok darów oddawanych w świątyni Biblia wspomina środki o przeznaczeniu charytatywnym z innych źródeł, takich jak pokłosie (Pwt 24,19-22; Kpł 19,9-10), prawo do pożywienia się na cudzym polu (Pwt 23,24-25) oraz dobrowolne inicjatywy (Prz 29,7; Iz 58,7).

Istniała także danina, którą Izraelici nazywali „drugą dziesięciną” (hebr. *ma'aser sheni*) z całego dochodu (Pwt 14,28-29; 26,12-13), odkładaną na wydatki religijne rodziny i cele charytatywne.

Każdy pobożny Izraelita miał wydać w Jerozolimie dziesiątą część swojego dochodu z ziemi jako drugą dziesięcinę (zob. Joachim Jeremias, *Jerusalem in the Time of Jesus: An Investigation Into Economic and Social Conditions During the New Testament Period*, Filadelfia 1969, s. 28.57).

Na temat drugiej dziesięciny przeczytaj rozdział „Boża troska o ubogich” w książce Ellen G. White, *Wybrańcy Boga*, wyd. 2, Warszawa 2018, s. 396-401.

3. Troska o ubogich jako oznaka Bożej sprawiedliwości w życiu chrześcijan. Musimy być więcej niż religijni, bo Hiob, bogaty młodzieniec i Zacheusz byli bogaci i religijni. Ich historie - pozytywne w przypadku Hioba i Zacheusza, negatywne w przypadku bogatego młodzieńca - wskazują, że gdy chodzi o bogactwo, nasze duchowe życie musi być definiowane nie przez błogosławieństwo bogactwa ani pozór religijności, ale autentyczną odpowiedź na Boże przykazanie pomagania ubogim i skrzywdzonym.

Akcent w historii tych trzech ludzi jest położony na duchowe doświadczenie oraz ubogich, którzy powinni byli być obiektem ich charytatywnej działalności. Narracje biblijne podkreślają duchową diagnozę charakterów w tych trzech przypadkach, posługując się szczodrością jako płaszczyzną odniesienia.

Hiob rozumiał, że postawa charytatywna jest przejawem Bożej sprawiedliwości w jego życiu (Hi 29,12-16). Nawrócenie Zacheusza stało się widoczne, kiedy postanowił oddać wszystko, co zawłaszczył, a połowę pozostałego majątku rozdać ubogim (Łk 19,1-10). Dla bogatego młodzieńca spieniężenie majątku i rozdanie

pieniędzy ubogim było okazją, by stać się uczniem Króla królów i przypuszczalnie nie zginąć podczas zagłady Jerozolimy około czterdziestu lat później. Oddanie majątku ubogim stało między bogatym młodzieńcem a zbawieniem (Mt 19,16-22). Niestety, bogaty młodzieniec cenił bardziej swoje materialne dobra niż Dawcę, od którego pochodziły zarówno te dobra, jak i zdolność ich pozyskiwania.

Część III: Zastosowanie

Troska o ubogich jest nakazem Bożego przymierza (Pwt 15,7) i wyrazem czystej pobożności (Jk 1,27).

1. Co łączy obowiązek oddawania dziesięciny z nakazem niesienia charytatywnej pomocy?

2. Jakie są różnice i podobieństwa między państwową pomocą społeczną a chrześcijańską działalnością charytatywną? (1 Kor 13,1-3).

Jesteśmy pomocnikami Chrystusa, kiedy troszczymy się o cierpiących (Mt 25,35-46).

Poproś uczestników lekcji o przeczytanie na głos poniższych cytatów, a następnie omówcie pytania wymienione pod cytatami.

„Widziałam, że dzięki Bożej Opatrzności, w bliskiej łączności z Jego Zborem znajdują się wdowy, sieroty, ślepi, głusi, chromi oraz ludzie na różny sposób nieszczęśliwi. Służy to wypróbowaniu Jego dzieci oraz rozwojowi ich charakterów” (Ellen G. White, *Posłannictwo chrześcijan*, wyd. 3, Warszawa 2013, s. 161).

- Dlaczego ważne jest, byśmy rozumieli koncepcję działalności charytatywnej jako nakaz miłości a nie opcję do wyboru w chrześcijańskim życiu?

- W jaki sposób postawa charytatywna nadaje autentyczność naszemu wyznaniu wiary?

„Ci, którzy znaleźli się po lewej ręce Chrystusa, którzy zlekceważyli Go w osobie biedaka i cierpiącego, nie mają świadomości swoich win. Szatan zaślepił ich, więc nie dostrzegali tego, co zawdzięczają swym braciom. Byli zajęci sobą i nie dbali o potrzeby innych” (Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 475).

- Dlaczego nie możemy się wymówić przed Bogiem, iż nie znaliśmy zakresu naszych obowiązków wobec ubogich i cierpiących?

- Skoro znamy nasze obowiązki w kwestii działalności charytatywnej, jak powinniśmy je spełniać?